

Monumentnummer*: 513997

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **02 september 2002**
Kadaster deel/nr **82773/41**

Woonplaats* **Dronryp** Gemeente* **Waadhoeke** Provincie* **Fryslân**

Locatiennaam **Dronrijp** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Dronrijp** Sectie* **E** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
80

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1:

HOOFDGEBOUW (Huis Schatzenburg), staat op restanten van de fundering van een oudere voorganger en werd in 1725-1727 gebouwd als buitenhuis met een breedte van zeven traveeën. De plattegrond vertoont een L-vorm en wordt ingenomen door het huis met een tegen de achterzijde opgetrokken aanbouw. Meester timmerman en metselaar Wybe Saagmans en meester beeld- en steenhouwers Berend Storm en Jacob Sydses Bruinsma (allen uit Leeuwarden), waren bij de verbouwing van 1724 betrokken. Boven het iets uitspringend middenrisaliet met sober omlijste ingang een Vlaamse topgevel met venster en bekroning door beeldhouwwerk geflankeerd met vazen en voorzien van het alliantiewapen van de families Huber en De Hertoghe. Het huis telt een souterrain, een bel-etage en een kapverdieping met afgeplatte schildkap waarop vier gemetselde schoorstenen en wordt gedekt met zwart-glanzende Lucas IJsbrandspannen. Twee dakkapellen zijn aan de voorzijde, drie aan de achterzijde geplaatst.

De voorgevel wordt afgesloten met geblokte kroonlijst tussen eveneens geblokte hoekpilasters. Brede zandstenen toegangstrap met vazen. Bordes met windvang uit 1925. Links van het hoofdgebouw ligt ondergronds een reinwaterkelder (1701). Uitwendig dateren uit 1725 naast het zandstenen fronton met alliantiewapen de zandstenen plint in de zijgevels en achtergevel. Kapconstructie van het huis gewijzigd in 1897 (volgens inscriptie in dakkapel) en bestaand uit een grenen jukconstructie. In de noordgevel (rechts) aan de uiterste zijden twee vensters boven elkaar, beide met luiken en voorzien van roedenverdeling, het oostelijke op de bel-etage met kalf, de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensters van het souterrain eveneens met roedenverdeling. Achter- of westgevel met verschillende (later aangebrachte) vensters (zes- onder vijftienruits), in de hoek tussen het huis en de aanbouw bevindt zich onder een toiletuitbouw een toegang uit de 18de eeuw. Opzet van zuid- of linkergevel deels als noordgevel, echter met twee hoge schuiframen op de bel-etage, daaronder een drielichtvenster. Inwendig dateert o.a. de monumentale trap uit 1725 alsook de marmeren gangvloer op de bel-etage, grote paneeldeuren op deze etage, in de grote zaal ionische pilasters en roodmarmeren schoorsteenmantel (omstreeks 1850) met grote voluten en een schoorsteenboezem met spiegel en schildering op doek (toegeschreven aan A. Otto Swalue, 1683-1768), ionische pilasters in de salon, de keuken met o.a. schouw, gootsteen en marmeren aanrecht, pomp en kranen, muurkast in het souterrain Een kastenwand uit het koetshuis (uit circa 1730, gesloopt in 1897) staat op zolder; sinds de restauratie (voorjaar 1999) bevinden zich hergebruikte roedenramen op de bel-étage. Veranderingen en toevoegingen vonden plaats omstreeks 1780 (o.a. wijziging roedenverdeling van de ramen, verhoging van de afscheiding tussen boven- en onderramen op de bel-etage; op de bel-etage nog één raam met oude afscheiding met kalf) en in de jaren '40 van de 19de eeuw. Ook nadat Schatzenburg in 1897 in eigendom was gekomen van Gasthuis Vredenhof kwam, is veel gesloopt, toegevoegd en veranderd. De uitbouw aan de zuidzijde is een restant van de oude bijgebouwen uit de periode 1698 tot 1842. Het souterrain van het hoofdgebouw (noord-oostzijde) dient sinds 1897 als woning voor de huisbewaarder en dateert van kort vóór 1842: een tweelaagse vleugel, twee gepleisterde gevels onder schilddak, op de nok een ruiter met klokje. Inwendig bleef de 19de-eeuwse indeling behouden met o.a. paneeldeuren, schouw, kastenwand.

Waardering:

HUIS SCHATZENBURG is van algemeen belang want:

- het is in uitwendige verschijningsvorm en interne ruimteschikking, onder meer bestaand uit hoofdindeling, materialen en constructieve elementen alsook detaillering gaaf behouden gebleven; de schoorsteenboezem en het alliantiewapen, beide in 1725 vervaardigd door Berend Storm en Jacob Sijdses Bruinsma en de in originele staat verkerende keuken uit de 18de eeuw zijn in dit opzicht vermeldenswaard; - in typologisch opzicht biedt het monument een zeldzaam voorbeeld van een voornaam buitenhuis uit de 18de eeuw, zijnde het type van een dwars geplaatst huis met Vlaamse gevel; - in historisch-stilistisch verband vormt het monument een boeiend voorbeeld van een voornaam, Fries buitenhuis met invloeden van het Franse hof uit de tijd van Lodewijk XIV; - het hoofdgebouw vormt de kern van de oude buitenplaats Schatzenburg met haar tuinaanleg en wandelbos; het geheel draagt in hoge mate bij aan de historische belevingswaarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument